

специални разузнавателни средства и изготвени веществени доказателствени средства, от конкретни досъдебни производства, наблюдавани от Специализираната прокуратура.

С настоящото писмо призовавате главния прокурор на Република България да присъства и да вземе участие в заседание на горепосочената Временна комисия на 18.08.2021г., на което ще се изслушват директори и всички служители, взели участие в експлоатиране на специални разузнавателни средства по отношение на протестиращи граждани.

Като изключим общоизвестния факт, че Народното събрание няма правомощия да призовава, би следвало да приемем, че се касае до покана за явяване по смисъла на чл.111 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание от Раздел III „Парламентарни изслушвания“, Глава девета „Парламентарен контрол“. Макар и в писмото да не е посочено конкретно правно основание от Правилника, е ясно, че „призоваването“ на главния прокурор е в процедура по изслушване, която спада към парламентарния контрол. Несъмнено проучванията, анкетите и изслушванията по въпроси, засягащи държавни и обществени интереси, са форми на парламентарен контрол.

Ноторно известно е, че органите на съдебната власт не могат да участват в никакви форми на парламентарен контрол. Този контрол има съвсем друг предмет и цели, като е насочен предимно към изпълнителната власт. Пределите на баланса и взаимодействието между законодателната и съдебната власт са конституционно установени. Конституционният съд многократно е посочвал в своята практика, че разбирането за демокрация и правова държава е неразривно свързано с конституционния принцип за разделение на властите по чл.8 от Конституцията.

Главният прокурор, а и всеки магистрат, не е сред задължените по чл.110, ал.3, по чл.111 и по чл.113 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание субекти. С оглед разделения на властите, от кръга на лицата, които Народното събрание или съответната комисия могат да задължат да се явяват и да отговарят на поставени въпроси, са изключени президентът, вицепрезидентът, конституционните съдии и всички магистрати. В Решение №5 от 17 май 1995г. по конституционно дело №3/1995г., т.5, относно искане за установяване на противоконституционност на редица текстове от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Конституционният съд изрично е изключил тези лица от парламентарния контрол. Решенията на Конституционния съд са задължителни за всички държавни органи, юридически лица и граждани.

В Решение №8 от 1 септември 2005г. по к.д.№7/2005г. Конституционният съд също е имал повод да заключи, че по отношение на органите на съдебната власт, правомощията на Народното събрание, свързани с наблюдение и анализ на резултатите от държавната политика за противодействие на престъпността, не

бива да се отъждествяват с класическите форми на парламентарен контрол, присъщи за взаимоотношенията между законодателна и изпълнителна власт, защото това би довело до такава намеса, която променя фундамента, върху който е изграден конституционният модел на държавата.

В сложния комплекс на сътрудничество между държавни органи и взаимно сдържане, Народното събрание като орган, формиращ наказателната политика, разполага и с необходимите средства за наблюдение и проверка на другите власти в тази сфера. Тези средства обаче, в съответствие с принципа за разделение на властите не могат да бъдат от такова естество, че да позволяват навлизане в същността на компетентност на съдебната власт, чието предназначение е осъществяване на правозащитната функция и в частност – в компетентността на прокуратурата да следи за спазването на законността чрез конституционно предписаните способности в чл.127 от Конституцията. Основният закон ясно е установил пределите на съдържащите действия на законодателя по отношение на прокуратурата като част от съдебната власт – до годишните доклади, както и други доклади, които са с предмет, съобразен с изискването всяка власт да остане в границите на осъществяваната от нея конституционно възложена власт. Такова становище е застъпил Конституционният съд при тълкуването на разпоредбата на чл.84, т.16 от КРБ в Решение №6 от 6 юни 2017г. по к.д.№15/2016г., с което е приел, че прилагането на правомощието на НС по чл.84, т.16, изр. второ - да изисква „други доклади на главния прокурор“ - не може да обвързва главния прокурор с покана за доклад относно дейността на прокуратурата по конкретно наказателно производство.

Народното събрание не само формира държавната политика за противодействие на престъпността, но и разполага с възможност за балансиране на дейността на държавните органи, предназначени да я осъществяват, включително и да се информира за постигнатите в този процес резултати чрез конституционно предвидените аналитични доклади по тема в рамките на очертавания от Конституцията предмет /изречение второ на чл.84, т.16/. Тези доклади не могат да се основават на конкретни наказателни производства, защото съществува риск от засягане по конституционно недопустим начин независимостта на съдебната власт и до нарушаване на установения в Конституцията баланс между властите в противоречие с основните принципи на установеното държавно управление.

Това разбиране съвпада и с виждането на Конституционния съд в Решение №9/2011г. по конституционно дело №7/2011г., че „като държавни органи прокуратурата и следствието не трябва да предоставят на народните представители сведения и документи, когато те представляват следствена тайна“. Работата с факти, които представляват следствена тайна, е в правомощието на органите на съдебната власт, като само те могат да осъществяват правосъдие.

Никой орган, включително и Народното събрание, неговите комисии и народните представители, не могат да се намесват в конституционните правомощия на органите на съдебната власт. Народното събрание не може да изземва функции на съдебната власт, защото се нарушава конституционно установеният баланс между институциите чрез упражняване на функции, които Конституцията е възложила на съдебните органи.

Посочените решения на Конституционния съд, подробно коментирани и в предходните ни отговори, са отправната точка за ясното очертаване на границите на взаимодействието и информационния обмен между законодателната власт и прокуратурата като част от съдебната система.

В условията на конституционна демокрация крайната цел на прокуратурата е осигуряване върховенството на правото и управление на обществото единствено под властта на закона. Дейността ни следва да е съвместима едновременно с публичния интерес и утвърдените фундаментални правни принципи, което изисква точен баланс между независимостта на прокуратурата и демократичните механизми за наблюдение върху нея, възложени на законодателната власт. Този баланс е и основата на съвместимото с Конституцията сътрудничество между обособените от нея независими власти.

В заключение искаме да подчертаем, че Прокуратурата на Република България изпълнява и ще продължи да изпълнява задълженията си в пределите на конституционно установеното сътрудничество с Народното събрание. Взаимодействието ни, при ясно разграничени правомощия и отговорности, е гаранция не само за прозрачност в работата, но и за всестранна и пълна защита на правата на гражданите и юридическите лица и реализиране на наказателната политика на държавата.

**ЗА ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:**

/съгласно заповед № _____
от 09.08.2021г. на главния прокурор/

**ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ
ПРОКУРОР ПРИ ВКП ***

